

ÅRSRAPPORT FRA PROGRAMSENSOR

Navn:

Johan Fredrik Rye

Professor, Institutt ved sosiologi og statsvitenskap, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

Programsensor ved

- **Fakultet:** Det samfunnsvitenskapelige fakultet
- **Studieprogram/fagområde:** Master i sosiologi

Oppnevnt for perioden:

2014 – 2018

Rapporten gjelder perioden:

2014

Grunnlaget for rapporten er to ca. halvannen timer langer møter på Sosiologisk institutt onsdag 26. november 2014: Ett med instituttledelsen (K. Christensen og O.J. Olsen) og de vitenskapelige ansatte som er sentrale i masterprogrammet (R. Sakslin, A. Nilsen og A. Møen), og ett med instituttledelsen og fem medlemmer av studentenes fagutvalg. Diskusjonene på begge møtene ble ledet av instituttledelsen.

Hovedinntrykket er at masterprogrammet i sosiologi jevnt over holder høy kvalitet. Både de vitenskapelige ansatte og studentenes representanter peker på noen mindre problemer som kan forbedres, men mener programmet alt i alt gir et godt faglig tilbud. Det avtegner seg ingen alvorlige eller akutte utfordringer.

På programsensors oppsummerende spørsmål, med utgangspunkt i punkter som ofte problematiseres i vurderinger av høyere utdanningstilbud, gav studentrepresentantene jevnt over svært positive svar.

1) Studiet oppfattes som *relevant for arbeidslivet*. Tidligere studenters erfaringer tyder på at man får relevant arbeid etter studiene. Inntrykket støttes også av kandidatundersøkelser som er gjennomført.

2) Undervisningen domineres av tradisjonelle *undervisningsformer*, men dette oppleves ikke som negativt. Det har vært noen forsøk på utprøving av «nye» verktøyer i undervisningen (f.eks. ekskursjoner, bruk av film mv.).

3) Det er få studenter som tar deler av masterutdanningen ved *utenlandske læresteder*, men dette oppfattes ikke som problematisk.

4) *Gjennomstrømmingen* på programmet er tilfredsstillende. To og et halvt års studietid oppfattes som «greit nok», noen bruker lenger tid.

5) *Kurstilbudets* sammensetning er stort sett grei, selv om man kanskje kunne hatt mer tid til å praktisere fagets analysemetoder.

6) *Omfanget* på undervisningen er passe, men det oppfattes som et problem at noen av medstudentene ikke møter opp på forelesningene, eventuelt møter uforberedt.

7) *Evalueringsformene* er akseptable. Det gis litt for korte begrunnelser på karakterer, og man kunne generelt ønske mer konkrete tilbakemeldinger. I noen tilfeller oppleves karakterene som tilfeldig satt.

Fraværet av mer kritiske vurderinger fra studentenes kan skyldes flere forhold, men speiler etter programsensors oppfatning først og fremst at de opplever at de tilbys et faglig solid studietilbud. Det er bra. En annen del-forklaring kan være konteksten for studentenes tilbakemeldinger, som i liten grad innbød til mer dyptpløyende diskusjoner og analyser. Det kan kanskje også være at studentene mangler forutsetninger for å utføre en konstruktiv, kritisk analyse av sitt eget studietilbud. Fagutvalgets representanter var for eksempel jevnt over tilfredse med de overveiende «tradisjonelle» undervisningsformer på instituttet og etterlyste ikke mer utprøving av nyere pedagogiske alternativer til den tradisjonelle forelesningspedagogikken. Dette kan være problematisk, hvis resultatet blir at studentene – og heller ikke fagstaben – ikke bidrar til utvikling av undervisningstilbudet.

Jeg skal videre gi noen mer *spesifikke* kommentarer til instituttets løpende arbeid med å utvikle masterprogrammet, i hovedsak ut fra problemstillinger som ble aktualisert fra instituttlædelsen.

1) Kursporteføljen fremstår som velkomponert og solid, men noen foreslåtte justeringer er trolig fornuftige.

SOS 340, som er sentral i studentenes arbeid med prosjektskisser for masteroppgavene, og dermed også for gjennomføring av masterprogrammet, går i praksis over to semestre. Studentene nedprioriterer kurset første høst, til fordel for teori- og metodekurs (SOS302 og SOS304), som oppfattes som mer arbeidskrevende. På møtet ble det foreslått å flytte SOS340-kurset til 2. semester (vår), parallelt med de valgfrie fordypningsemnene, samtidig som sosiologisk analyse (SOS301) legges til 1. semester. Dette høres fornuftig ut.

Samtidig er det en styrke med dagens opplegg at det allerede i 1. semester legges rammer for et godt sosio-faglig studentmiljø, en kullfølelse, og at de fleste studentene tidlig i studieløpet orienterer seg mot mulige tema for de kommende masteroppgavene. De fleste får også tildelt veileder tidlig i prosessen. Dette bør ivaretas.

Studentene i fagutvalget advarte samtidig mot at det legges for stort press på studentene i oppstartfasen. Noen/mange studenter opplever dagens introduksjon til masterprogrammet som litt skremmende, spesielt at det oppleves som et krav at studentene skal/må bestemme seg for tema for masteroppgaven umiddelbart etter oppstart.

Studentene tilbys valgfrie fordypninger innen instituttets tre profilområder (AKUØ, VUL og MUM). Inntrykket er at undervisningen på disse kursene er «individualisert» og «privatisert». Det er liten grad av utveksling mellom de forskjellige kursene og faglærerne, og innholdet i valgemenene preges av hvem som underviser hvert semester. Denne modellen har klare fordeler (bl.a. engasjement i egen undervisning, og dermed forskningsnær undervisning), men også åpenbare svakheter, for eksempel manglende koordinering mellom fagene.

Også den innbyrdes sammenhengen mellom kursene Sosiologisk analyse (SOS301) og Sosiologisk teori (SOS302), og også teorikursene på bachelorprogrammet (SOS101 og SOS201) ble problematisert, uten at det synes å være noen enkle løsninger her. Når det gjelder

SOS301 er det et problem at noen/mange studenter ikke prioriterer faget, og møter uforberedt til undervisningen og ikke fordyper seg i tekstene som skal leses. Samtidig oppleves kurset som svært givende for studentene som faktisk prioriterer det.

2) Studentenes masteroppgavene (60 sp) problematiseres ut fra spesielt to forhold. For det første har noen studenter problemer med fremdriften, og noen fullfører ikke, av mange forskjellige årsaker (inkl. sykdom, arbeid, etcetera). Som nevnt ovenfor synes det som den uformelle «akkorden» for gjennomføring av det *toårige* masterstudiet er *to og et halvt år*. For det annet er masteroppgavene ofte svakt forankret i instituttets profilområder. Det ble luftet ulike løsninger for å koble studentenes arbeid med masteroppgavene tettere opp til den vitenskapelige stabens aktiviteter, for eksempel gjennom mer ad hoc-organiserte veiledningsgrupper/-kurs.

3) De siste årene er det jobbet aktivt med utviklingen av et tydeligere og bedre faglig-sosialt studiemiljø på masterprogrammet. Både fagstaben og studentene opplever at dette har vært vellykket. Det er godt miljø på forelesninger og på lesesalen.

Det er samtidig klare signaler på at det gode faglig-sosiale studiemiljøet ikke favner alle studentene på masterprogrammet. Studentrepresentantene anslo at flertallet av 2013-kullet ikke bruker lesesalsplassene fast. For 2014-kullet er det flere som er på lesesalen; om lag halvparten er der jevnlig, noen flere er innom mer sporadisk. Det er også flere som er på forelesninger enn på lesesalen.

Johan Fredrik Rye

Trondheim, 6. januar 2015